

Ο ΑΠΟΛΥΘΕΙΣ ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ

Συνέντευξη καὶ τέλος· 188 σελ. 472.

Ζ'

‘Ο Σαλστράς εἶχεν ἤδη ἐν σχέδιον· νὰ προσελκύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ πρώην καταδίκου, νὰ καταστήσῃ αὐτὸν φίλον του, καὶ νὰ κρούσῃ αὐτὸν δίκην πολυχόρου ὄργάνου μέλλοντος νὰ ἐξαγάγῃ παραδόξους τόνους, καὶ προξενήσῃ αὐτῷ καινοφανεῖς συγκινήσεις.

Καὶ πρὸς τοῦτο ἤρχισε νὰ μεθύσκη αὐτόν.

‘Ο Ὅθων Μύλλερ, ἀσθενῆ ἔχων φύσει ἐγκέφαλον, ἀπὸ πεντηκονταετίας ἤδη ἔπιπε μόνον ὕδωρ· δὲν ἦτο λοιπὸν δυσχερὲς νὰ μεθύσῃ.

‘Ότε δὲ ὁ Σαλστράς εἶδεν αὐτὸν εἰς οἶαν ἐπεθύμει κατάστασιν, ἐπλήρωσε τὴν δαπάνην ἐκυτοῦ τε καὶ τοῦ νέου φίλου του, περὶ οὗ ἄλλως τε ἦτο βέβαιος ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀνταποδώσῃ τὸ δι’ αὐτὸν δαπανηθὲν ποσόν.

‘Ο Γερμανὸς εὐθυμεῖ, ἀλλὰ μένει Γερμανός· μὲ τὸ ἀζημίωτον.

Εἶτα ἀνεβίβασε τὸν Μύλλερ ἐφ’ ἀμάξης, ἠγάγεον αὐτὸν εἰς τὸ κατάλυμά του, τὸν ἐτοποθέτησεν ἐπὶ ἀνακλίντρου, ἐν ᾧ ἀπεκοιμήθη.

Περὶ τὴν ἐνάτην τῆς ἐσπέρας μόνον, — τοσοῦτον βαθεῖα ἦτον ἡ μέθη του, — ἀφυπνίσθη ὁ δεσμώτης τῆς χθὲς, περιέβλεψε περὶ ἑαυτὸν, εἶδεν ὅτι περιεκυκλοῦτο ὑπὸ κομψοτάτων ἐπίπλων. Λυγρία ἔφρεγγεν ἐνώπιόν του.

Προσεπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ τί τῷ συνέβαινε. Ἄλλ’ ἐπειδὴ δὲν τὸ κατόρθου,

— Ναί, εἶπε, τῶνερό μου βαστᾷ ἀκόμα.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ὁ ἰατρός εἰσηλθεν εἰς τὸ δωμάτιον· ὁ Ὅθων τὸν ἀνεγνώρισε.

— Ἐρχεσαι μαζί μου; τὸν ἠρώτησε.

‘Ο Ὅθων ἀπεδέξατο τὴν πρότασιν.

Κατῆλθον εἰς τὴν ὁδόν. Τὸ φωταέριον ἐπήνεγκε τὸ ἀποτέλεσμά του. Ἄλλ’ ὁ Σαλστράς ἠδικαφῶρει περὶ αὐτοῦ. Ἀνεβίβασε καὶ αὐτὸς τὸν Μύλλερ ἐφ’ ἀμάξης πρὸς τοὺς ἀγροὺς ταχέως ἀπελθούσης.

Μετ’ ὀλίγον ἔστη ἡ ἀμάξα· κατέβη ἀπ’ αὐτῆς ὁ ἰατρός καὶ ὁ νέος τοῦ φίλου. Ἡ σκοτία ἦτο πυκνὴ καὶ ζοφερά. Ὁ Ὅθων, καίπερ ἀρχαῖος κακοῦργος, ἐλαχίστην εἶχεν εἰς τὸν ἑταῖρόν του ἐμπιστοσύνην.

‘Ο ἰατρός ὠδήγησεν αὐτὸν διὰ στενοῦ δρομίσκου εἰς μικρὸν κρηπίδωμα, ἀποτόμως ἀνυψούμενον κατὰ πλάτος τῆς ὁδοῦ. Ἐτέρωθεν τοῦ κρηπίδωματος ἄνθρωπος κίτρινον φέρων περιλαίμιον ἐβάδιζε βραδέως.

— Περίμεινε, εἶπαν ὁ Σαλστράς εἰς τὸν Μύλλερ, θὰ ἰδῆς κάτι τι.

Ἦκούετο πράγματι ὑπόκωφός τις κρότος κυλινθήσεως, ὡς ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐξερχόμενος.

— Ἐλα, σάψε, καὶ κύτταξ· ἐκεῖ, εἰς τὸ μέρος τοῦ βουνοῦ, τί βλέπεις;

— Μία μεγάλη μαύρη τρύπα.

— Ναί. . . καὶ τώρα;

‘Ο Ὅθων δὲν ἀπεκρίνατο. Εἶχε καθηλωθῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ μελαίνῃ ὅπῃ δύο τεράστια ὄμματα ἐπέλαμψαν αἰφνιδίως, ἰσχυρότατον φῶς ἐπέλαμψαντα μακρὰν. Ὁ θόρυβος ἐδιπλασιάσθη. Οἱ δύο ὀφθαλμοὶ προδύωρσαν ἀστραπαῖα ταχύτητι, ἐξῆλθον τῆς ὀπῆς. Κραυγὴ δὲ στρηνῆς, διάτορος, φρικαλέα ἐπληξε τὸ οὖς τοῦ Μύλλερου τὸ ἀπὸ τοσοῦτων ἐτῶν μὴ εἰθισμένον εἰς τὸν πάταγον καὶ τὴν βοήν, καὶ πρᾶγμα τι ὡσεὶ μεγαθήριον πελώριον, ὄφρσιδες, ἐλικροδρομοῦν, μέλαν, τρομερώτατον διήλθε πρὸ τῶν δύο ἀνθρώπων ὡς ὀπτασία ὅσον ἀστραπὴ μόνον διαρκέσασα. Κατόπιν τὰ πάντα μετέπεσαν αὐτὸς εἰς τὴν σκοτίαν.

‘Ο Σαλστράς ἀνεζήτησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸν φίλον τοῦ Μύλλερ. Εἶχεν ἐπὶ τῶν χειλέων κακεντρέχες μειδίαμα, ὡς γελωτοποιὸς μέλων νὰ εἶπῃ πρὸς τινα·

— Αἶ! λοιπὸν, πῶς σοῦ φάνηκε;

Ἄλλ’ ὁ ἑταῖρός του εἶχε γίνεαι ἄφαντος. Ἐπειδὴ ἦτο βαθύτατον τὸ σκοτός καὶ οὐδὲν διέκρινεν ὁ ἰατρός, τὸν ἐκάλεσε κατ’ ὄνομα.

Ἄλλ’ ὁ Ὅθων δὲν ἀπεκρίνατο.

‘Ο Σαλστράς λαβὼν τότε τὸν πολυχρωμον φανὸν τοῦ φύλακος τοῦ κρηπίδωματος, ὕψωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του, πολλάκις αὐτὸν καλῶν. Τότε ἤκουσε μυκηθμὸν παρὰ τοὺς πόδας του. Ὁ γέρον ἐκείτο πρηνῆς χαμαὶ ἐν καταστάσει ἀπεριγράφτου δέους, ὑπολαμβάνων ἐκυτὸν τεθνεῶτα ἤδη καὶ καταχθονίου τινὸς βυσάνου παίγνιον.

Μετὰ πολὺ μόλις κατώρθωσεν ὁ Σαλστράς νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ ἀνεγείρῃ αὐτὸν ἐπὶ τῶν ποδῶν του.

‘Ο ἰατρός ἠκτινοβόλει ἐξ ἀγαλλιήσεως. Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὅθωνος Μύλλερου ἐπενεχθεῖσα ἐντύπωσις ἦτο πολλῶ μείζων παρ’ ὅ,τι εἶχεν ἐλπίσει.

— Τ’ εἶν’ αὐτό; ἠρώτησεν ὁ γέρον δι’ ἀσθενοῦς φωνῆς.

— Αἶ! αἶ! ὑπέλαβεν ὁ Βυακρὸς καταγοητευμένος, εἶσαι πολὺτιμος ἄνθρωπος, φίλε μου, ἐπὶ σοῦ ἠμπορεῖ τις νὰ μελετήσῃ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πολιτισμοῦ ἐπὶ τῶν ἀγρίων. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶδες εἶνε ἡ ἀπὸ Πικρισίαν εἰς Κολωνίαν ἀμαξοστοιχία.

— Ἡ ἀμαξοστοιχία! ἐπανέλαβεν ὁ Μύλλερ, μὴ ἐννοῶν.

— Αἶ! ναί· δὲν ἐννοεῖς τί θὰ εἰπῇ ἀμαξοστοιχία· ἄς εἶνε· εἶνε ὁ σιδηρόδρομος.

— Ὁ σιδηρόδρομος, αὐτὸ τὸ θεριό!

— Ναί.

— Καὶ βγαίνει κάτω ἀπὸ τῆ γῆ αὐτός;

— Ὅχι πάντοτε. Διὰ νὰ σοὶ τὸν δεῖξω ἐξέλξω μέρος ὅπου ἡ ἀμαξοστοιχία φαίνεται ἐξερχομένη ἀπὸ ὑπόγειον σήραγγα.

— Σήραγγα! καὶ τί θὰ πῇ σήραγγα;

Διὰ βραχείων ὁ Σάλστρας ἠθέλησε νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν Μύλλερρον καὶ τὴν σήραγγα καὶ τὰ σιδηρᾶ ἐλάσματα, καὶ τὴν ἀτμομηχανήν.

Ὁ δυστυχῆς γέρον ἠκοῦσθε συντονώτατα. Ἐννοεῖ ὅτι ὁ ἰατρός τῶ ὤμιλει γερμανιστὶ, ἀλλ' αἱ λέξεις δι' αὐτὸν οὐδευίαν εἶχον σημασίαν. Μία μὲν ἐντύπωσις ἐδέσποζεν αὐτοῦ: ὁ φόβος.

Πῶς! τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο πρᾶγμα, τὸ βαρὺ ἄμα καὶ ἐλαφρὸν, τὸ μέλαν, τὸ ὠρυόμενον, τὸ παταγοῦν, τὸ μυστηριώδες, ὁ παράδοξος ἐκεῖνος μαστόδους, ὁ πελώριος ἔχων τὰ ὄμματα καὶ πνευστώσαν τὴν ἀναπνοήν, ὁ περὶ ὧν ἐκεῖθεν ὡς ὄνειρον... ἦτον ὁ σιδηρόδρομος!

Καὶ ὑπῆρχον λοιπὸν ἄνθρωποι ἐντὸς αὐτοῦ. Οἷα μωρία! Βεβαιώτατα ὁ ἀπτεῖσμος ἐξηκολούθει, ὁ μυκτηρισμὸς δὲν εἶχε παύσει, ἡ ἴσως ὁ ὑπαιθρος ἀὴρ κατέστησεν αὐτὸν παράφρονα καὶ ἐβάδιζε ζῶν ἐν φοικαλέῳ ἐφιάλτῃ.

— Πᾶμε! πᾶμε! ἐπανελάμβανεν ὁ Ὀλιὼν Μύλλερρος.

— Θὰ περάσῃ ἄλλη ἀμαξοστοιχία.

— Ὅχι! Φθάνει! Σὲ παρακαλῶ, πήγαίνε με πίσω ἔς τὴν πόλιν. Δὲν τὸ ξέρεις λοιπὸν πῶς φοβοῦμαι; . . φοβοῦμαι.

— Μπᾶ! Θὰ περάσῃ ὁ φόβος σου.

— Πήγαίνε με πίσω, ἀνεκράξεν αἴφνης ὁ Μύλλερρος διὰ τῆς βαρείας του φωνῆς ἀπειλητικῶς, πήγαίνε με πίσω γιὰτὶ σὲ ἰσκότωσα, ἄ!

Ὁ ἰατρός ἀνεμνήσθη τότε ὅτι ὁ Μύλλερρος εἶχε καταδικασθῆ ἕνεκα φόνου. Ὑπήκουσεν. Ἐν σιγῇ ὁ γέρον ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀμαξάν. Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ὀλιὼν Μύλλερρος κατέβαινεν ἀπὸ τῆς ἀμαξῆς, ἐξεθαμβώθη. Ὁ ἰατρός εἶχεν ὀδηγήσει αὐτὸν εἰς τὴν φωτεινοτέρην συνοικίαν τῆς πόλεως. Φωταερίου κύματα ἐξεπέμποντο ἀπὸ τῶν φανῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν καταστημάτων.

Ἐνταῦθα ὁ θαυμασμὸς ἤρξατο πάλιν δεσπόζων τοῦ δυστήνου γέροντος. Προσέβλεπε τὰ μεγάλα κάτοπτρα τῶν ἐργαστηρίων, τὰς πολυαριθμούς φωτοβόλους γλωσσίδας.

— Τί λάδι εἶν' αὐτὸ ποῦ κάνει τέτοιον φῶς; ἠρώτησε.

— Δὲν εἶνε λάδι.

— Ἔλα δά! Καὶ τί εἶνε σὺν δὲν εἶνε λάδι;

— Εἶνε φωταερίον, κἄτι τι ὡσὺν ἀέρας ποῦ καίεται.

Ὁ Μύλλερρος ταῦτα ἀκούσας ἐποίησατο ἐγκαρτερήσεως κίνημα, λέγων καθ' ἑαυτὸν ἀναντιρρήτως:

— Ἀκόμη μὲ περιγελοῦν.

Ἀλλὰ δὲν ἐπίστευεν οὔτε λέξιν ἐξ ὧν τῶ ἔλεγεν ὁ ἰατρός. Ἦ τὰ ἔκοβε πάρα πολὺ χορδρά!

Ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ ταλαίπωρος δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ. Διατέλει εἰσέτι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου, ὃν ἐνέπνευεν εἰς αὐτὸν τῆς ἀμαξοστοιχίας ἡ διάβασις.

Τὰ ὄτ'α του ἦσαν εἰσέτι πλήρη τῆς καταχθονίου ἐκεῖνης ἰαχῆς τῆς ἀτμαμάξης. Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἔλαμπον εἰσέτι οἱ δύο φοικαλέοι φανοὶ καὶ ἡ καπνοδόχη, ἣν παρέτυρε μεθ' ἑαυτῆς ἡ διαβολικὴ ἀτμαμάξα διασκορπιζοῦσαν ἐπὶ τῆς κατεπτομένης γῆς πυριφλεγεῖς ἄνθρακας.

Ἄλλως τε, καίτοι κατακόρως ἐν τῷ ζυθοπωλείῳ γευματίσας, ὁ Ὀλιὼν Μύλλερρος ἐπέσινε. Ὁ ἰατρός Σάλστρας ἐσκέφη ὅτι τὸ θῦμά του ὑπέστη ἱκανὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην πειράματα. Ἐπέτρεψεν αὐτῷ νὰ φάγῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ. Τὴν νύκτα ἐκεῖνην, τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς του, διῆλθε σχεδὸν ὀλόκληρον ἄγρυπνος ὁ Ὀλιὼν Μύλλερρος, ὡς εἶχε διέλθει ἄγρυπνος τὰς τελευταίας τῆς καθιέρξεώς του νύκτας.

Ἐντεταμένην ἔχων τὴν διάνοιν καὶ ἠνεωγμένα τὰ ὄμματα ἀνεπόλει ὅσα ἀπὸ πρώτας εἶχεν ἴδει, καὶ ἔμενε κατάπληκτος. Οὐδὲν τῶν γεγονότων ἐφαίνετο αὐτῷ φυσικόν.

Ἀπὸ τῆς ἀναφλέξεως τοῦ μικροῦ φωσφόρου ἄχρι τοῦ φωταερίου, ἀπὸ τῆς μαγευτικῆς λαμπρότητος τοῦ ζυθοπωλείου μέχρι τῆς διαβολικῆς τοῦ σιδηροδρόμου ἐμφανίσεως, πάντα ἐφαίνοντο τοσοῦτον φανταστικά εἰς τὸν ταλαίπωρον αὐτὸν, ὡστ' ἐπὶ τέλους ἐπίστευεν ὅτι ὑπνώττει, καὶ ὅτι, ἐγένετο ἀνάσπαστος ὑπὸ δειράττος τινος εἰς ἀνεμοστρόβιλον γεγονότων ὄσων ἐξέστην ἀλλοκότων.

II'

Τὴν πρώτην τῆς ἐπαύριον ἤρξατο κλείων πρὸς ὕπνον τὰ ὄμματα ὁ Ὀλιὼν, ὅτε ἠσθάνθη αἴφνης ὅτι ἐσείετο σφοδρῶς ὑπὸ νευρώδους χειρὸς.

Ὁ ἰατρός Σάλστρας ἐπανῆλθε νὰ λάβῃ κατοχὴν τοῦ θύματός του.

— Κατὰ πρῶτον, εἶπε, φίλε μου, πρόπει νὰ ρίψῃς ἀπὸ πάνω σου αὐτὸ τὸ παληροφόρεμα τῆς φυλακῆς. Μοῦ εἶπες ὅτι ἔχεις χρήματα, ἰδοὺ ἔν ἐμπορικὸν ὅπου θὰ ἐνδυθῆς ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια μὲ δεκαπέντε τάλληρα.

Ὁ πρῶν δεσμώτης μετὰ μακροῦς διαλογισμοῦς συνεπέρανεν ὅτι ὁ ἰατρός ἦτον ὑπεράνθρωπόν τι ὃν κρατοῦν αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, ὡς τελικὸν δὲ συμπέρασμα ἐξήγαγεν ὅτι ἔπρεπε ν' ἀφήτῃ τὰ πράγματα εἰς τὸν βούν αὐτῶν.

Διὰ τοῦτο ἐδέξατο ἀπὸ τῶν χειρῶν ἰσραηλίου ἱματιοπώλου ἐνδυμασίαν καινούργη καὶ ἐντελεστάτην ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων καὶ τῶν περιποδίων—τῶν τελευταίων τούτων ἀπλῆς πολυτελείας ἀντικειμένων—ἄχρι τοῦ χιτῶνος, τοῦ λαϊμοδέτου καὶ τοῦ πύλου.

Κουρσὺς τις περιποιήθη τὴν ἀτημέλητον γενειάδα του καὶ ἔκρωσε τὴν κόμην του τόσον τεχνιέντως, ὥστε ὁ Μύλλερρος θεωρήσας εἰς κάτοπτρον εἶδεν ἑαυτὸν ὠραῖον, καὶ τοσοῦτον ὠραῖον ὥστε καὶ τὴν μεταμόρφωσιν αὐτὴν ἔτι ἀπέδωκεν εἰς τὴν μαγικὴν τοῦ ἰατροῦ παντοδυναμίαν.

Ὁ Σάλστρας ἄμα ἐνδυθέντα καὶ κομμωθέντα ὠδήγησε τὸν Μύλλερρον εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Ῥήνου

καὶ ἐκεῖθεν ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ἀτμόπλουον μεγαλοπρεπῶς καὶ ταχέως χωροῦν κατὰ τοῦ ὀρητικῆς τοῦ ποταμοῦ βέβητος.

Ἡ ἔλιξ δὲν ἐφαίνετο, καὶ ἡ καπνοδόχη τῆς σιγμῆς ἐκείνη οὐδαμῶς ἐξηρῆυετο καπνόν. Τί θὰ ἐσκέπτετο πᾶς ἐν τῇ θέσει τοῦ Ὀθωνος εὐρισκόμενος; Ἐκρατύνετο ἐπὶ μᾶλλον ἡ ἰδέα ἐν αὐτῷ ὅτι ταῦτα πάντα ἐπενοήθησαν ὅπως διαταράξωσι τὸν ἐγκέραλόν του, καὶ ἤρξατο πιστεύων εἰλικρινέστατα ὅτι ὀλόκληρος ἡ πόλις, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἴσως σύμπασα ἐπαίξει περὶ αὐτὸν κωμωδίαν ὅπως διασκεδάσῃ ἐκ τῆς καταπλήξως του.

Τοσοῦτον δ' ἐνέμενε ἐν τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ, ὥστε ἤκροατο πλέον τῶν περιγραφῶν τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἐδείκνυσεν εἰς αὐτὸν ὁ Βουαρὸς, ποιῶν νεύματα ἐγκαρτερήτους καὶ εὐαρεσκείας, ἅτινα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν καθίσταντο κωμικώτερα.

Ὁ Σαλστράς ἤρξατο σκεπτόμενος ὅτι λίαν εἶχεν ἀποκτηνωθῆ ὁ Μύλλερρος. Διὰ τοῦτο ἐπῆλθεν αὐτῷ κατὰ νοῦν νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ ὄκημα φίλου του ἔχοντος σπουδαστήριον φυσικῆς.

Τῷ ἔδειξε τὰ πάντα λεπτομερέστατα, καὶ συνεκλόνησε τὰς ἀρθρώσεις του δι' ἡλεκτρικῶν κινήσεων.

Ἄ! τοῦτο πλέον αἰσθανθεὶς ὁ Μύλλερρος ἀπώλεσε τὴν ἡσυχίαν του καὶ κατελήφθη αὐθις ὑπὸ τοῦ τρόμου του.

Φαντάσθητε! ὁ ἰατρὸς ἐτοποθέτησεν αὐτὸν ἐπὶ πλακὸς εἰς ἀδιάλειπτον συνεπαφὴν εὐρισκόμενης μετὰ ἡλεκτρικῆς στήλης. Ὁ Ὀθων ἤσθάνετο λοιπὸν ἑαυτὸν μεμονωμένον.

Ὁ Σαλστράς ἔμενε μακρὰν αὐτοῦ τέσσαρα ἢ πέντε μέτρα· ἐπλησίαζε δὲ μόνον σιδηροῦν σύρμα πρὸς μικρὰν φιάλην καὶ κράν! περίτρομος ὁ Μύλλερρος ἐτύπτετο τοὺς βραχίονας, τοὺς πόδας, ὑπ' ἀληθῶν βράβδισμῶν.

Κατεπτοημένος περιέβλεπε περὶ ἑαυτὸν. Οὐδὲν οὐδεὶς ἦτο μόνος, μονώτατος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου.

Ὁ ἰατρὸς οὐδεμίαν παρεῖχεν ἐξήγησιν εἰς τὸν κατὰδικον. Ἦρκεῖτο ἐντροφῶν ἀπλήστως ἐν τῷ τρόμῳ καὶ ταῖς ἀνασκιρτήσεσιν αὐτοῦ.

— Αὐτὸ δὲν τὸ ἐννοεῖς πῶς συμβαίνει, δὲν εἶνε ἀληθές; εἶπεν ἐπὶ τέλους. Λοιπὸν, αὐτὴ ἡ δύναμις ἡ ὅποια σὲ συντράσσει δύναται νὰ μοὶ χρησιμεύσῃ ὅπως μάθω τί συμβαίνει ἐκατὸν λεύγας, χιλίας λεύγας ἐντεῦθεν, καὶ ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν μόνον.

Ἐμβρόντητος ὁ Ὀθων οὐδὲν ἔλεγεν. Ὁ ταλαίπωρος ἤρξατο ἐννοῶν ὅτι παρεφρόνει.

— Ἐλα μαζῇ μου, ἐπανελάθεν ὁ ἰατρὸς καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τηλεγραφικὸν τι γραφεῖον.

— Ποῦ ἐγεννήθη;

— Εἰς τὸ Φρίδριςβαχ, εἰς τὴν Σιλεσίαν. Ἡμῶν δέκα τριῶν χρόνων ὅταν οἱ γονεῖς μου ἤλθαν κ' ἐκατοίκησαν κοντὰ ἔς τὸ Ῥήνο.

— Πολὺ καλὰ. Ἐνθυμεῖται κανένα ἀπὸ τοὺς παλαιούς φίλους σου;

— Ναί· τὸν Λουδοβίκον Ἀπσταῖν, τὸν Γουστάβον Σουλτς, τὸν Βίλελμ. Σίλβερργρος.

— Πολὺ ὠραῖα. Περίμενε. Δὲν ἤξεύρω διόλου ποῖαν ἡμέραν ἐγεννήθης, οὔτε πῶς ὀνομάζονται οἱ συγγενεῖς σου. Θὰ πληροφορηθῶ περὶ τούτων καὶ θὰ ἐρωτήσω διὰ τοὺς παλαιούς παιδικούς φίλους σου.

Ἀνέμειναν μίαν ὥραν καὶ ἡμίσειαν. Ὁ Ὀθων Μύλλερρος ἐμεῖδία νῦν, διανοούμενος ὅτι σύμπασα ἡ γῆ δὲν θὰ συνώνυμος ἐπὶ τέλους μετὰ τοῦ μάγου αὐτοῦ ἱατροῦ ὅπως τὸν ἐξκαπατήσῃ.

Ἄλλὰ ναί! Ἡ ἀπάντησις ἀρίκετο. Ἴδου δὲ τί ἔλεγε: «Ὁ Ὀθων Φρειδερίκος Μύλλερρος ἐγεννήθη πράγματι ἐν Φρίδριςβαχ τῇ 25 Φεβρουαρίου 1808.

Ὁ πατὴρ του ἐκαλεῖτο Ἰωάννης Μύλλερρος καὶ ἡ μήτηρ του Σοφία Γκράτς. Κατεδικάσθη εἰς πεντήκοντα ἐτῶν εἰρκτὴν διὰ φόνον. Ὁ Λουδοβίκος Ἀπσταῖν ἀπέθανε. Ὁ Βίλελμ. Σίλβερργρος μετηνάστευσεν εἰς Ἀμερικὴν, ὁ Γουστάβος Σουλτς διαμένει εἰσέτι ἐνταῦθα, καὶ ἐνθυμεῖται κάλλιστα τὸν Ὀθωνα. Ἦν κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν ἀπεκάλου βῆβδι».

Τὸ τηλεγράφημα ἔφερε τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δημάρχου τῆς Φρίδριςβαχ.

Καὶ πάντα ταῦτα ἦσαν ἀληθέστατα. Ἰωάννης ἐκαλεῖτο ὁ πατὴρ του. Σοφία Γκράτς ἡ μήτηρ του.

Ὁ Ὀθων Μύλλερρος ἀκούων ἀναγινωσκόμενος τὸ τηλεγράφημα ἠσθάνετο παράδοξον ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του συντάραξιν. Τῷ ἐφαίνετο ὅτι μικροσκοπικοὶ δαιμονίσκοι ὠρχοῦντο καταχθόνιον πυρρίχιον ἐντὸς τοῦ κρανίου του.

Ἐξαγριωθεὶς ἐτόραπη εἰς φυγὴν πρὸς τὸ δεσμοτήριον, κατευθυνθεὶς εἰς τὸν πυλῶνα πρὸ τοῦ ὀποίου ἀρίκετο πνευστιῶν.

— Πάρτε με πάλι, πάρτε με, εἶπεν εἰς τὸν δεσμοφύλακα ἐρωτήσαντα αὐτὸν τί ἐπεθύμει, πάρτε με γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

Ὁ δεσμοφύλαξ τὸν ἐχλεύασε καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν δουλειά του καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ὁ ἰατρὸς δρομαῖος τρέχων ἀρίκετο ἐκεῖ καθίδρωσ, ἀσθημαίαν.

Ὁ Ὀθων Μύλλερρος πεσὼν αὐθις εἰς τοὺς ὄνυχας τοῦ Σαλστράς, δὲν ἀντέστη πλέον. Ἀφῆθη εἰς τὴν διάκρισιν του.

Ὁ Βουαρὸς ἐμέθυσε αὐτὸν φρικωδῶς ἐν ξενοδοχείῳ τινί· εἶτα δὲ μετεκρίμωσεν αὐτὸν εἰς ἄμαξον σιδηροδρομικὴν καὶ ἐτόραπη μετ' αὐτοῦ βέγγχοντος εἰς Παρισίους.

Ἡ παραρρήνειος πόλις δὲν εἶχε πλέον ἱκανὰς ἐκπλήξεις, ὅπως ὁ ἰατρὸς προσωτέρω ὠθήσῃ τὰ πράγματα.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπῶμεν ὅσα ὑπῆρξε τοῦ ἀγρίου ἢ παραζάλη, ὡς διὰ μαγικῆς βράβδου ἐπὶ τοῦ βουλεβάτου εὐρεθέντος; Τὸ πλῆθος ἐκεῖνο, τὰ

φώτα, αἱ πρὸς ἀλλήλας διασαυρούμενοι πολυάριθμοι ἄμαξαι, οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ τρέχοντες πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις δίκην παραφρόνων, τὰ πελώρια λεωφορεῖα, οἱ ἵπποσιδηρόδρομοι, αἱ κραυγαὶ, ἡ συστώρευσις ὄντων φαινομένων ὡς μανιακῶν, ταῦτα πάντα ἔμελλον νὰ διαταράξωσι περισσότερο τὸ λογικὸν τοῦ Mullέρου.

Οὐδέποτε εἶχε φαντασθῆ τοιαύτην ὄχλοβοήν, τοιοῦτον θόρυβον, τοιαύτην παραφροσύνην, τοιαύτην ἐκπληκτικὴν συγχλόνησιν.

Ἄκίνητος παρὰ τὸν ἱατρὸν μειδιῶντα, ἤσθιανέτο ὅτι συνεταράττετο ὑπὸ πυρετωδῶν τινῶν ὀρμῶν, καὶ ἐπεθύμει νὰ γελάσῃ, νὰ κραυγάσῃ, νὰ κλαύσῃ.

Τὸ μαρτύριόν του ἦτον ἀπερίγραπτον.

— Γιατί αὐτὸ τὸ βάσανο; ἤρώτησε τέλος.

Ὁ Σαλστράς δὲν τῷ ἀπήντησε. Τὸν παρέσυρε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς ξενοδοχεῖον ἐνθα προσήνεγκεν αὐτῷ κάλλιστον γεῦμα καὶ οἶνον ἐξαίρετον ὅπως καθησυχάσῃ μικρὸν τὸν τρόμον του, κατόπιν δὲ ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ Μελόδραμα. Παριστάνετο ἔργον τι θαυμασίας ἔχον διακοσμήσεις καὶ χοροὺς ἐκτάκτους. Τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς κατεπλημύρει τὴν σκηνήν. Ἡ μουσικὴ, αἱ γυναικες, ἄς ἐξελάμβανε γυμνάς, ἡ λάμψις, ἡ πομπὴ ἐκείνη, συνεπλήρωσαν τὸ ἔργον.

Ἠγέρθη αἰφνιδίως ἐν τῷ θεωρείῳ του καὶ ἤρξατο ἄδων ταυτοχρόνως τῷ ὑψίφωνῳ. Ἦτο παράφρων, ἰσοθίως παράφρων. Τὴν ἐπαύριον παρετηρήθη ὅτι καὶ ὁ Σαλστράς εἶχεν ὡσαύτως παραφρονήσει.

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

A. Π. Κ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ

Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες, λαμβάνουσαι ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐσχάτως τελεσθείσης ἑκατονταετηρίδος τοῦ Stephenson, ἀναφέρουσι τοὺς ἀγῶνας, οὓς ὑπέστη ἕτερος ἐφευρέτης, ὁ διάσημος Fulton, ὁ ἀναστατώσας τὴν ναυτιλίαν, ὡς ὁ Ἄγγλος μετεμόρφωσε τὸ σύστημα τῆς διὰ γῆς μεταφορᾶς. Ἀμφότεροι ἐποίησαντο χρῆσιν τοῦ ἀτμοῦ, ὅπως μεταβάλωσι τὴν ὄψιν τοῦ ἀρχαίου καὶ νέου κόσμου.

Ὁ Fulton ἀπὸ τοῦ 1806 ἐνησχολήθη περὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου, ὅπερ ἔμελλε νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτῷ τὸ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὑποσχρῆθαι προνόμιον. Τὸ πλοῖον τοῦτο, ὅπερ ὠνομάσθη «Clermont» κατεσκευάζετο ἐν Νέξ Ἰόρκης ἐν τοῖς νεωροῖς τοῦ κ. Charles Brown. Εἶχε μῆκος 50 μέτρων ἐπὶ 5 πλάτους καὶ χωρητικότητα 150 τόνων, ἡ διάμετρος τῶν τροχῶν ἦτο 5 μέτρα, ἡ δὲ διπλῆ ἀτμομηχανή, ἡ στρέφουσα αὐτοὺς, εἶχε δύναμιν 18 ἵππων. Τὸ ἔργον τοῦ Fulton, κακῶς ἐκτιμηθὲν ἐν Εὐρώπῃ, δὲν εὗρεν εὐνοϊκωτέραν ὑποδοχὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Ἡ κοινὴ γνώμη κατεδίκαζεν ἀναφικνὸν τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην. Ἐν Νέξ Ἰ-

όρκη οὔτε δέκα ὑπῆρχον πρόσωπα πιστεύοντα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς, τὸ δὲ κατασκευαζόμενον πλοῖον «Clermont» ἐδηλοῦτο διὰ τοῦ ὀνόματος *Φουλτομαρία*. Ἐπειδὴ αἱ τῆς κατασκευῆς δαπάναι ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τοὺς γενομένους ὑπὸ τῶν ἱδρυτῶν ὑπολογισμούς, ὁ Fulton καὶ ὁ συνεταιροὺς αὐτοῦ Livingston πρότειναν νὰ παραχωρήσωσι τὰ δύο τρίτα τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν εἰς τοὺς βουλομένους νὰ ἀναδεχθῶσιν ἀνόλογον μέρος ἐν ταῖς δαπάναις. Οὐδεὶς ἐν τούτοις ἐπωφελήθη τῆς προσφορᾶς ταύτης, ἥτις ἐλεωρήθη ὡς τὸ προοίμιον βεβηρίας ἀποτυχίας.

Οὐχ ἦττον κατὰ Αὐγούστον τοῦ 1807 ὁ «Clermont» εἶχεν ἀποπερατωθῆ τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξήρχετο ἐκ τῶν ἐργοστασίων τοῦ κ. Brown, τὴν δὲ ἐπαύριον κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν πρὸς δημοσίαν δοκιμὴν ὡραν καθέλκετο εἰς τὸν ποταμόν. Ὁ Fulton ἀνέβη ἐπὶ τῆς γαφύρας ἐν τῷ μέσῳ τῶν γελώτων καὶ τῶν συριγμῶν ὄχλου ἀμαθοῦς. Καὶ ὅμως τὰ αἰσθήματα τοῦ πλήθους δὲν ἐβράδυναν νὰ μεταβληθῶσι, καθόσον ἅμα δόθέντος τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως, τὸ πλοῖον ἤρξατο νὰ κινήται, ἐνθουσιώδεις δ' ἐπευφημῆσαι ἱκανοποίησαν τὸν ἔνδοξον μηχανικὸν ἀπέναντι τῶν σκωμμάτων καὶ τῶν περιφρονητικῶν καγχασμῶν, ὧν ἐγένετο ἀφορμὴ. Ὁ θρίαμβος αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὤφειλε νὰ παραγορήσῃ αὐτὸν κατὰ τῶν ἐπιπρίσεων, ἀηδιῶν καὶ ποικίλων προσκομμάτων. Ἄτινα συνήτησεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς μεγαλεπήθου αὐτοῦ ἐπιχειρήσεως.

Ἄλλ' ὁ Fulton, ὁ μηδεμίαν δοῦς προσοχὴν εἰς τὰ δείγματα τῆς δυσπιστίας τῶν συμπολιτῶν του, οὐδόπως ἐξίππασθη κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν ὑπὸ τῶν τεκμηρίων τοῦ θαυμασμοῦ αὐτῶν. Ἐμελέτα μετὰ προσοχῆς τὴν πορείαν τοῦ πλοίου του, ὅπως ἀνακαλύψῃ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ καὶ ἐπινοήσῃ τὰ μέσα τῆς θεραπείας. Οὕτω παρετήρησεν ὅτι οἱ τροχοὶ εἶχον παραπολὺ μεγάλην διάμετρον, καὶ ὅτι αἱ πτέρυγες ἐβυθίζοντο λίαν βαθέως εἰς τὸ ὕδωρ. Μετέβαλε τὴν διάταξιν αὐτῶν καὶ ἐπέτυχεν αὐξήσιν ταχύτητος.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐπιδιορθώσεων τούτων, αἵτινες διήρκεσαν ἡμέρας τινὰς, ὁ Livingston καὶ ὁ Fulton ἀνήγγειλαν διὰ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι τὸ πλοῖον αὐτῶν ἔμελλε ν' ἀποπλεύσῃ τὴν ἐπαύριον εἰς Ἀλβάνην, καθόσον προωρίσθη νὰ ἐκτελῆ τὴν μεταξὺ Νέξ Ἰόρκης καὶ Ἀλβάνης ὑπηρεσίαν. Ἡ ἀγγελία αὕτη προϋξένησε μεγίστην ἐκπληξιν, διότι, ἂν καὶ πολλοὶ ὑπῆρξαν μάρτυρες τῆς ἐπιτυχοῦς δοκιμῆς, ἦν ἐξετέλεσε προηγουμένως, οὐχ ἦττον ἠπίστου ἀκόμη εἰς τὸ δυνατόν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀτμοκινήτου πλοίου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δι' ὕδατος μεταφορᾶς. Οὐδεὶς ἐπιβάτης παρουσιάσθη, μόνον δὲ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πλοίου ἐκ τῆς Ἀλβάνης, κάτοικός τις τῆς Νέξ Ἰόρκης ἐτόλμησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του. Ἀναβὰς κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ